СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
СОФИЯ
Вх. № 491-62
21.03. 2025 г.

СТАНОВИЩЕ

на научната дейност на кандидата **гл. ас. д-р Радостина Петрова Стойкова-Григорова** за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование. 6. “Аграрни науки и ветеринарна медицина“„ професионално направление. ш. 6.3 „Животновъдство“ научна специалност "Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването"

Член на научното жури: проф. д-р Цонка Атанасова Оджакова, Научен център по животновъдство и земеделие – гр. Смолян, професионално направление 6.3 “Животновъдство“ с научна специалност: "Развъждане на с.ст. животни, биология и биотехника на размножаването“, определена със Заповед РД-05-26 /30.01.2025г. на Председателя на ССА-София.

I. Наукометрични данни на представената научна продукция

Показатели група „А“ – Изискванията на ЗРАСРБ и неговия правилник са спазени по показатели на група **„А“** -Успешно е защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“ **- 50 точки.**

Показатели група „В“ - Представени са 10 научни публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация както пет научни труда Web of Science (CABI) и пет научни труда в Web of Science, Scopus, **130 т.**

Показатели група „Г“ - Представени са 22 бр. статии и доклади, публикувани в научни издания, индексирани и реферирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както и 7 бр. статии, публикувани в нереферирани научни списания, с научно рецензиране. Общият брой точки по показател „Г“ е **210,24,** при минимални изисквания от **200 т.**

Показатели група „Д“ - Представени са 6 бр. цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, формиращи **90 т.**, при минимални изисквания от **50 т.**

Показатели група „Е“ -Представени са 3 участия като изпълнител в проекти, финансирани от МОН и 3 участия като изпълнител в проскти, финансирани от ССА. След направения анализ е видно, че **гл. ас. д-р Радостина Петрова Стойкова-Григорова**, че

надвишава минималните национални наукометрични изисквания по ЗРАСРБ, както и изискванията по ППЗРАС в ССА.

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Научните интереси на кандидата са в научна специалност "Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването" са:

- Определяне на генетичния полиморфизъм в локусите на кандидат главни гени, свързани с желани продуктивни качества при селскостопанските животни.
- Изследвания на генетични маркери от I клас - киселинноразтворими (свободни) нуклеотиди и ензими.
- Изпитване влиянието на различни условия на околната среда върху физиологичното и тегловно състояние на телета и овце.

Въз основа на получените резултати от научноизследователската дейност за периода се открояват по-важни приноси с оригинален научен, научно-приложен и потвърдителен характер.

- Проучени са следните гени при овце - FceB и BMP-15 - гени за плодовитост, POU1F1 - ген за млечна продуктивност и миостатин (MSTN) - ген за месна продуктивност.

- Идентифицирани са алелните варианти на интрон 1 на миостатиновия гена в десет български породи овце. Определено е, че тази област на MSTN е силно консервативна при българските породи.

- Определена е генетичната вариабилност в гените на миостатина (MSTN), рианодина (RYR1) и MC4R при свине. Установено е, че генът MC4R може да се използва като надежден генетичен маркер за селекция на угоителни и кланични признаци при свине от породата Дунавска бяла. Резултатите са носители на нова научна информация за характеристиката на породата.

-Анализите на ДНК, изолирана от проби мед може да се използва за ботаническа идентификация на мед. Констатирано е, че изолираната ДНК се амплифицира при PCR, като се използват специфични за растенията праймери на rbcL гена и trnH-psbA междугенен спейсер.

-Получените резултати за ДНК баркодирането, на базата на пластидния rbcL ген, е метод със значително по-висока ефективност за оценка на ботанически произход и състав на меда.

- Установен е ефектът от добавянето на млечнокиселите бактерии към дажбата на телета под формата на млечно-кисел продукт. Телета, получавали млечно-кисели бактерии с пробиотични свойства се наблюдава по-добро усвояване на храната, по-високо съдържание на имуноглобулини и хемоглобин.

-Извършен е анализ за влиянието на възрастта на отбиване върху тегловното развитие, растежа и разхода на фураж за 1 kg прираст при телета от породата Българско симменталско говедо, угоени до 700 kg живо тегло.

Значимост на получените резултати

В научноизследователската дейност д-р **Григорова** представя актуални и задълбочени научни разработки, като умели ги популяризира в 17 научни форума, научни конференции в България с международно участие, където има изнесени 6 научни доклада и представени 10 постера.

III. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

няма

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От представените в конкурса документи се установява, че научноизследователската, научната и приложната дейност на д-р Радостина Петрова Стойкова-Григорова отговаря на изискванията на Закона за развитие на научния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в Селскостопанската академия. Това ми дава основание да оценя положително цялостната дейност на кандидата и да предложа гл. ас. д-р Радостина Петрова Стойкова-Григорова да се назначи на академична „Доцент“ в област на висше образование6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.3 „Животновъдство“ и научна специалност "Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването", в Институт по животновъдни науки – гр. Костинброд.

Дата: 06.03.2025 г. **ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:**

гр. Смолян / Проф .д-р Цонка Оджакова/

OPINION

Of the scientific activity of the candidate Radostina Petrova Stoykova-Grigorova PhD candidate for holding the academic position "Associate Professor" in the higher education 6. "Agrarian Sciences and Veterinary Medicine", professional field 6.3 "Livestock Breeding" scientific specialty „Animal breeding, reproduction biology and biotechnology".

Member of the scientific jury: Prof. Tsonka Atanasova Ojakova,. PhD in Research Center for Stockbreeding and Agriculture - Smolyan, in the sphere of higher education 6. "Agrarian Sciences and Veterinary Medicine", professional field 6.3 "Livestock Breeding" scientific specialty „Animal breeding, reproduction biology and biotechnology", determined by Order No.RD05-26 /30.01.2025r of the Chairman of the Agricultural Acddemy.

I. Scientometric data of the presented scientific production

Indicators by group "A" - The requirements of Law for Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) and its regulations are compiled according to indicators from group "A" – with successfully defended dissertation and for obtaining a Scientific and Educational Degree (SED) - **50 points.**

Indicators by group "B" - 10 scientific publications are presented in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information, as well as five scientific papers in Web of Science (CABI) and five scientific papers in Web of Science, Scopus, **130 points.**

Indicators by group "G" - 22 articles and reports published in scientific publications, indexed and referenced in world-renowned databases of scientific information, as well as 7 articles published in non-refereed scientific journals, with scientific review, are presented. The total number of points under indicator "G" is 210.24, with a minimum requirement of 200 points.

Indicators by group "D" - 6 scientific papers were citied in Scopus refereed edition, forming **90 points**, with a minimum requirement of 50 points.

Indicators by group "E" - 3 participations as a contractor in projects funded by the Ministry of Education and Science and 3 participations as a contractor in projects funded by the Agricultural Academy are presented.

From the submitted documents for participation in the competition , it is that Radostina Petrova Stoykova-Grigorova PhD, Chef assistant professor, meet the minimum national

requirements of the law for Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) and the Rules of the Agricultural Academy (AA) for the occupying the academic position "Associate professor", in 6. "Agrarian Sciences and Veterinary Medicine", professional field 6.3 "Livestock Breeding" scientific specialty „Animal breeding, reproduction biology and biotechnology".

II. Main Directions in the Candidate's research activity and most important scientific contributions

The research activity Radostina Petrova Stoykova-Grigorova PhD, Chef assistant professor focuses scientific specialty "„Animal breeding, reproduction biology and biotechnology":

- Determination of genetic polymorphism in the loci of candidate major genes associated with desired productive qualities in farm animals.
- Studies of genetic markers of class I - acid-soluble (free) nucleotides and enzymes.
- Testing the influence of different environmental conditions on the physiological and weight status of calves and sheep.

- The following genes in sheep were studied - FceB and BMP-15 - genes for fertility, POU1F1 - gene for milk production and myostatin (MSTN) - gene for meat production.

- Allelic variants of intron 1 of the myostatin gene were identified in ten Bulgarian sheep breeds. It was determined that this region of MSTN is highly conservative in Bulgarian breeds.

- Genetic variability in the myostatin (MSTN), ryanodine (RYR1) and MC4R genes in pigs was determined. It was established that the MC4R gene can be used as a reliable genetic marker for selection of fattening and slaughter traits in pigs of the Danube White breed. The results provide new scientific information about the characteristics of the breed.

-The analysis of DNA isolated from honey samples can be used for botanical identification of honey. It was found that the isolated DNA is amplified by PCR using plant-specific primers of the rbcL gene and the trnH- psbA intergenic spacer.

-The obtained results for DNA barcoding, based on the plastid rbcL gene, is a method with significantly higher efficiency for assessing the botanical origin and composition of honey.

- The effect of adding lactic acid bacteria to the ration of calves in the form of a lactic acid product was established. Calves that received lactic acid bacteria with probiotic properties showed better food absorption, higher immunoglobulin and hemoglobin content.

-An analysis was carried out on the influence of weaning age on weight development, growth and feed consumption per 1 kg of gain in calves of the Bulgarian Simmental cattle breed, fattened to 700 kg live weight.

III. Importan of the obtsin results

In her research activities R. Grigorova PhD presents current and in-depth scientific developments, skillfully promoting them in 17 scientific forums, participating in scientific conferences in Bulgaria with international participation, where she has delivered 6 scientific reports and presented 10 posters..

III. Critical notes, questions and recommendations to the candidate

CONCLUSION

The document presented evidence in the competition show that the research, scientific and applied activities of Radostina Petrova Stoykova-Grigorova PhD responds to the requirements of the Law for Development of the Scientific Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Development of the Academic staff at the Agricultural Academy,

This gives me reason to positively assess the overall work activity of the candidate and suggest the members of Scientific Jury to also give a positive assessment and to suggest to the scientific council in Animal Husbandry in Agricultural academy to elect Radostina Petrova Stoykova-Grigorova PhD in the field of higher education 6. "Agrarian Sciences and Veterinary Medicine", professional field 6.3 "Animal Husbandry" and scientific specialty „Animal breeding, reproduction biology and biotechnology“ at the Institute of Animal Breeding Sciences - Kostinbrod.

Date 06.03.2025

prepared the opinion by:.....

/

/Prof. Tsonka Odjakova PhD/